WWF Suomi
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh (09) 7740 100
wwf.fi
panda.org

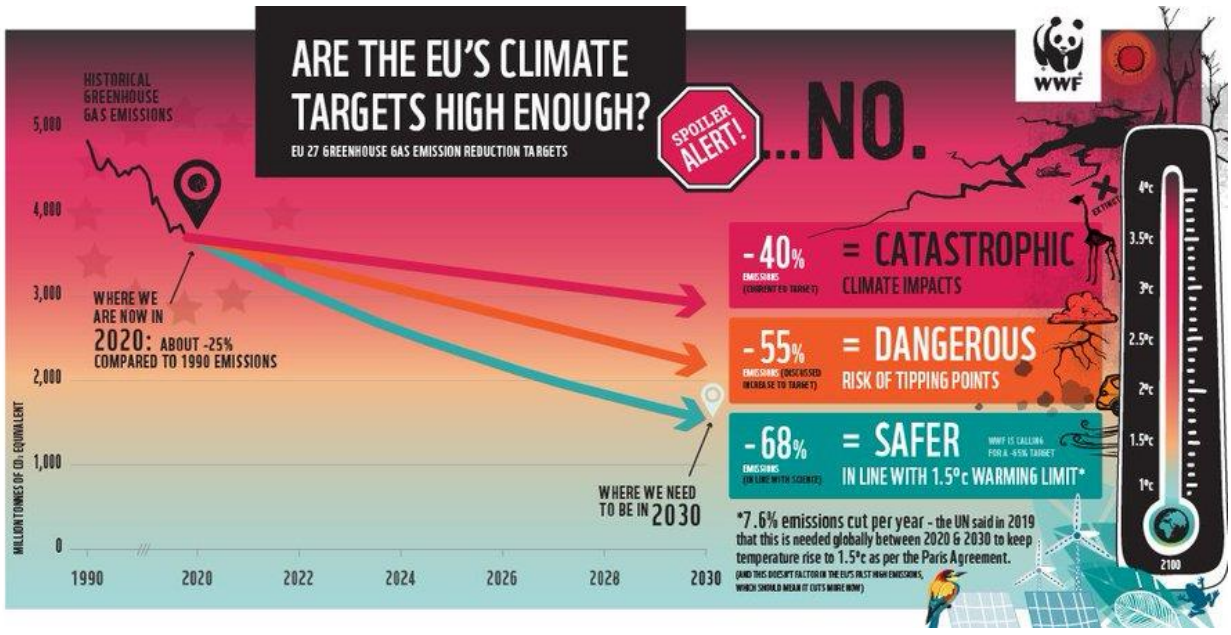
Ympäristövaliokunta &
Maa- ja metsätalousvaliokunta

5.10.2020

Asia: WWF Suomen lausunto koskien asiaa ”Eurooppalainen ilmastolaki (perusmuistio UJ 29/2020 vp - U 11/2020 vp)”

WWF Suomi kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu seuraavaa.

- **Valtioneuvoston kanta hylkää 1,5 asteen tavoitteen kannalta välttämättömät päästövähennykset. Suomen tulee vaatia päästövähennystavoitteeksi vähintään 65 %:a vuoteen 2030 mennessä**.
    - Valtioneuvoston kannassa korostetaan tarvetta rajoittaa ilmastonmuutos 1,5 celsiusasteeseen. EU on sitoutunut 1,5 asteen tavoitteeseen. Suomen kanta aivan oikein korostaa tavoitteiden asettamista tieteellisen tiedon pohjalta. Päästövähennystavoitteen asettaminen vähintään 55 %:iin ei toteuta 1,5 asteen tavoitetta. Periaatteet ja toteutus ovat ristiriidassa keskenään, mikä nykyisellään johtaa epäonnistumiseen vaarallisen ilmastonmuutoksen torjunnassa (kuva alla).

[Climate law sets direction but lacks urgency]
[UN Emissions Gaps Report 2019]

- **Maankäyttösektorin (metsien) hiilinieluja ei tule sisällyttää päästövähennystavoitteeseen. Poiketen nykyisestä kannasta Suomen tulee vaatia päästövähennystavoitteita pidettävän erillään maankäyttösektorin hiilinielutavoitteista. Myös maankäyttösektorin hiilinieluille tulee asettaa oma erillinen tavoitteensa.**
    - Uskottavaan ilmastopolitiikkaan kuuluu ja hiilineutraaliuden saavuttamiseksi tarvitaan riittävä taso sekä päästövähennyksille että luonnon hiilinieluille. Tästä näkökulmasta komission uusi ehdotus päästövähennystavoitteeksi on heikko, sillä siihen on tällä kertaa, edellisistä tavoitteista poiketen sisällytetty mukaan hiilinielujen vaikutukset. Päästöt ja nielut eivät ole suoraan vaihdettavia, joten EU:n ilmastolaissa tuleekin olla ilmastotieteen mukaisten päästövähennysten lisäksi oma erillinen tavoitteensa hiilinieluille (sama pätee tietysti myös parhaillaan päivitettävänä olevaan Suomen ilmastolakiin). Näin varmistetaan, ettei hiilinieluilla korvata fossiilisten polttoaineiden päästövähennyksiä. Maankäyttösektorin hiilinieluihin liittyy epävarmuuksia eivätkä ne saa vaarantaa fossiilisista polttoaineista luopumista ja päästövähennystavoitteiden saavuttamista päästökauppa- ja taakanjakosektoreilla. Maankäyttösektorin hiilinielujen hyväksilukeminen EU:n päästövähennystavoitteissa voi antaa myös haitallisen esimerkin kansainvälisessä ilmastopolitiikassa, jos muut maat ottavat esimerkkiä käytännöstä.

- **Tavoitteita on tarkistettava riittävän usein, viiden vuoden välein tai useammin.**
    - Ilmastokriisi on vakava ja vaatii äärimmäisen kiireellisiä toimia. Kaikki EU:n politiikkatoimet tulisivat olla mahdollisimman nopeasti linjassa ilmastotavoitteiden kanssa, muuten ei riittäviä toimenpiteitä saada aikaiseksi. Koska ehdotuksen ja valtioneuvoston päästövähennyskanta on nyt riittämätön, niin tärkeää on säilyttää kirjaus ”[tavoitteiden] toteutumista ja riittävyyttä tarkastellaan tieteellisen tiedon pohjalta sekä tarvittaessa tavoitetta tiukennetaan viiden vuoden välein Pariisin sopimuksen mukaisesti” ja laajentaa se koskemaan 1,5 asteen tavoitetta eikä ainoastaan hiilineutraaliustavoitetta. Nyt lakiehdotus velvoittaa tarkastelemaan tavoitteita vasta vuoden 2030 jälkeen, mikä on auttamattoman myöhään. Esimerkiksi nykyiset bioenergialinjaukset ja maakaasuinfrastruktuuriin investointi ovat ristiriidassa ilmastotavoitteiden kanssa. Toiminnanharjoittajien toimintaa helpottaisi, jos päästövähennystavoitteet olisivat jo alkujaankin riittävät eikä kiristyksiä tarvitsisi tehdä jatkuvasti.

- On myös tärkeää, että **EU:n ilmastotoimet ovat yhteensopivia luonnon monimuotoisuuden suojelun ja vesien hyvän tilan saavuttamisen kanssa**. Ilmastotoimien suunnittelussa on otettava huomioon hallitustenvälisen biodiversiteettiä ja ekosysteemipalveluita koskevan tieteen ja politiikan välisen IPBES-paneelin suositukset.

- **On keskeistä muistaa, että hiilineutraalius ei ole lopullinen tavoite, ei EU:ssa eikä Suomessa. Tärkeää on merkittävästi negatiivisten päästöjen puolelle pääseminen.** Vuoden 2040 jälkeen EU:n nettopäästöjen tulisi olla negatiiviset.

- **Lisäksi EU:lla pitäisi olla oma riippumaton tieteellinen neuvoa-antava Ilmastopaneelin kaltainen toimielin, jonka avulla voidaan varmistaa se, että EU:n ilmastotavoitteet ja -toimet ovat ilmastotieteen mukaisia ja tarvittavalla tasolla**. Suomella olisi varmasti paljon annettavaa tähän työhön kansallisten kokemusten perusteella.

WWF toivoo, että eduskunnan valiokunnat edellyttävät Suomen kantaa muokattavaksi 1,5 asteen tavoitteen mukaiseksi. Nyt valtioneuvosto on käytännössä hylkäämässä ilmastotavoitteensa.

Maailman Luonnon Säätiö (WWF)
Suomen rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Jussi Nikula
Ohjelmapäällikkö (Ekologinen jalanjälki)

Liite 1:
https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/the_eu_2030_climate_target___ngo_views__1_.pdf